

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Gminy Krzeszów na lata 2016 – 2023

Gmina Krzeszów, ul. Rynek 2, 37-418 Krzeszów

tel. 15 87 98 352, fax 15 87 98 254, e-mail: sekretariat@krzeszow.pl, www.krzeszow.pl

Krzeszów 2016

SPIS TREŚCI:

I.	Wprowadzenie	2
II.	Charakterystyka Gminy Krzeszów i diagnoza sytuacji społeczno – gospodarczej na obszarze objętym wdrażaniem plany	4
III.	Analiza wykonania budżetu w latach 2013-2015	12
IV.	Charakterystyka zadań inwestycyjnych wskazanych do realizacji przez samorząd Gminy Krzeszów w latach 2016-2023	13
V.	Tabelaryczne ujęcie projektów inwestycyjnych Gminy Krzeszów w latach 2016-2023..	15
VI.	Podsumowanie	17

I. WPROWADZENIE

System wieloletniego planowania inwestycyjnego jest narzędziem zarządzania JST, które łączy w sobie wiele procesów planistycznych, jakie zachodzą w jednostce, m.in. planowanie zagospodarowania przestrzennego JST, planowanie finansowe, planowanie strategiczne rozwoju jednostki, planowanie inwestycyjne.

Jest to określona metodologia, według której tworzy się plan inwestycyjny na kilka następnych lat, która przede wszystkim zakłada większe zaangażowanie wszystkich potencjalnych wnioskodawców w tworzenie planu oraz analizę potrzeb inwestycyjnych w świetle wyznaczonych długookresowych celów rozwoju, w oparciu o jednakowe dla wszystkich inwestycji kryteria.

Cechy charakterystyczne Wieloletniego Planu Inwestycyjnego:

1. Jest planem krocącym, którego pierwszy rok stanowi jednocześnie część inwestycyjną projektu budżetu, zawierającym zbiorcze zestawienie programów i zadań inwestycyjnych planowanych do zrealizowania. Są one ujęte w jednym dokumencie i uporządkowane według priorytetów wraz z informacją o planowanym terminie rozpoczęcia i zakończenia ich realizacji. Ważną informacją jest wielkość wydatków zarówno poniesionych jak i zaplanowanych z rozbiorem na poszczególne źródła finansowania w kolejnych latach planu.
2. Jest planem corocznie aktualizowanym zarówno w zakresie inwestycji już ujętych w planie jak i nowo-wnioskowanych, co oznacza coroczną weryfikację wykonania rzeczowego zakresu planu, jak i analizę możliwości sfinansowania realizacji nowych zadań inwestycyjnych.
3. Jest źródłem informacji dla jednostek organizacyjnych JST, jej mieszkańców o kolejności i przybliżonym terminie realizacji wnioskowanych inwestycji, a także informacji dla podmiotów działających na terenie jednostki w zakresie polityki inwestycyjnej.

Podstawowe zalety systemu:

- Umożliwia realizację celów strategicznych JST dzięki jasno określonym mechanizmom podejmowania decyzji inwestycyjnych, co zapewnia zgodność z wdrażaną strategią rozwoju.
- Pozwala dostosować zestaw zadań inwestycyjnych do możliwości finansowych jednostki w perspektywie kilku kolejnych lat.
- Pozwala na całościową koordynację zadań pod względem ich wzajemnych powiązań i zależności.
- Umożliwia wypracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego, który stanowi podstawę rocznego planowania inwestycyjnego.
- Zapewnia pełniejsze uspołecznienie systemu planowania poprzez zaangażowanie samych mieszkańców w proces wnioskowania zadań inwestycyjnych do realizacji oraz ocenę i rekomendacje zadań do planu.
- Stosowanie procedur przygotowania i rozliczania zadań inwestycyjnych umożliwia lepsze przygotowanie jednostki do wymagań Unii Europejskiej dotyczących korzystania ze środków finansowych.

Jednym z głównych punktów ciężkości Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Krzeszów jest zwrócenie uwagi na następujące elementy:

1. **Adekwatność** proponowanych zadań inwestycyjnych w stosunku do faktycznych potrzeb infrastrukturalno-społecznych Gminy,
2. **Spoleczną akceptację** proponowanych przez Urząd Gminy inwestycji,
3. **Realność i wykonalność** proponowanych zadań w stosunku do środków budżetowych samorządu jak również możliwości uzyskania dofinansowania z zewnętrznych źródeł,
4. **Zgodność** proponowanych inwestycji z wyżej wymienionymi dokumentami o charakterze programującym, zapewniająca skuteczność w aplikowaniu o zewnętrzne źródła finansowania.

Okres realizacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego:

Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Krzeszów obejmuje lata 2016 – 2023 r.

Przyjęcie takiego horyzontu czasowego związane jest z perspektywą realizacji szeregu zadań w okresie 2016 – 2023.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZESZÓW I DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

Położenie Gminy w układzie geograficznym i administracyjnym

Gmina Krzeszów położona jest w północnej części województwa podkarpackiego oraz południowo-wschodniej części powiatu niżańskiego. Gmina leży w rejonie Zapadliska Przedkarpackiego, w zlewni rzeki San. Graniczy z następującymi jednostkami terytorialnymi:

- od południa z gminami Kuryłówka, Leżajsk i Nowa Sarzyna;
- od zachodu z gminą Nowa Sarzyna i Rudnik n/Sanem;
- od północy z gminami Ulanów i Harasiuki;
- od wschodu z gminami Potok Górny (powiat Biłgoraj, woj. lubelskie) i Kuryłówka.

Powierzchnia Gminy Krzeszów wynosi 62,38 km², co stanowi około 8% powierzchni powiatu niżańskiego, co wskazuje, że jest najmniejszą z gmin wchodzących w skład tego powiatu oraz 0,35% województwa podkarpackiego.

Gmina Krzeszów składa się z 12 sąsiadujących ze sobą sołectw.

Gminę Krzeszów zamieszkuje obecnie 4 279 osoby. Na jej terenie jest 1 321 gospodarstw domowych. Według Rocznika Demograficznego 2015 (GUS) województwo podkarpackie zamieszkuje 2 129 200 osoby, zaś powiat niżański 67 353 (koniec 2014 r.) osoby. W związku

z tym mieszkańcy Gminy Krzeszów stanowią ok. 6,35 % mieszkańców powiatu niżańskiego oraz ok. 0,20 % mieszkańców województwa podkarpackiego.

Średnia gęstość zaludnienia w Gminie wynosi 69,0 osób na 1 km² przy średniej gęstości zaludnienia w województwie wynoszącej 119 osób na 1 km², oraz 86 osób na 1km² w powiecie niżańskim. Jak widać Gmina Krzeszów jest obszarem stosunkowo rzadko zaludnionym, co daje jej przewagę i potencjalne możliwości rozwoju (miejsce pod przyszłe inwestycje czy osadnictwo), z drugiej zaś strony niewielkie rozmiary Gminy stanowić mogą problem dla podmiotów gospodarczych oferujących swoje usługi i produkty dla jej mieszkańców (np. dla punktów usługowych czy sklepów z racji ograniczonego rynku).

Ludność gminy zamieszkuje 12 sołectw, według rozkładu pokazanego w poniższej tabeli:

Tabela nr 1 Ludność Gminy Krzeszów wg sołectw

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia sołectwa w km ²	Gęstość zaludnienia osób / km ²
Koziarnia I	393	3,5	112,3
Koziarnia II	285	3,0	95,0
Krzeszów	830	2,2	377,3
Krzeszów Dolny	296	5,7	51,9
Podolszynka Ordynacka	333	3,6	92,5
Podolszynka Plebańska	228	2,8	81,4
Kamionka Dolna	324	5,3	61,1
Kamionka Górna	407	7,4	55,0
Bystre	545	10,7	50,9
Łazów	262	9,3	27,5
Kustrawa	184	4,1	44,9
Sigielki	167	4,4	37,9

Źródło: Urząd Gminy Krzeszów – Rejestr mieszkańców stan na dzień 31.12.2015 r.

Rys historyczny Gminy i dziedzictwo kulturowe

Nazwa Krzeszów pojawia się po raz pierwszy w roku 1390 w dokumentach wystawionych dla niejakiego Jaśka Kustry. O tym, że był pierwszym, znanym historykom dziedzicem Krzeszowa, zaświadcza i drugie źródło: występuje w nim z imienia i nazwiska jako świadek na dokumencie z 1386 roku. Nazwa miejscowości występuje w obu przypadkach w języku łacińskim: Crzeszow. Ale w rejestrach poborowych z 1515 i późniejszych pojawia się Krzeslaus i Kreslaus. Część historyków uważa, że nazwa pochodzi od zdrobnienia imienia Krzesz, natomiast lokalna tradycja wiąże jej pochodzenie z istnieniem traktu drożnego w kierunku na Rzeszów, lub od krzewów, którymi gęsto porośnięte były okoliczne wzgórza.

Na górze krzeszowskiej znajduje się zabytkowy kościół parafialny z 1727 r. pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny. Imponująca świątynia, której wyjątkowość świadczy o roli Krzeszowa, jako znaczącej miejscowości w Ordynacji Zamojskiej. Wyposażenie kościoła pochodzi z okresu baroku: w prezbiterium stoi ołtarz główny z obrazem Matki Boskiej Krzeszowskiej, osiem ołtarzy bocznych, drewnianych: Matki Boskiej Częstochowskiej, Przemienienia Pańskiego, św. Marcina, św. Antoniego z Padwy, św. Mikołaja biskupa, św. Anny, Jezusa Ukrzyżowanego, św. Ambrożego, Jasnogórskiej Pani. Do tego jeszcze XVII-wieczny obraz ścięcia św. Barbary oraz efektowna ambona, chrzcielnica i organy. Uzupełnieniem zabytkowego kompleksu sakralnego jest dzwonnica wzniesiona w 1898 roku na miejscu starej z roku 1721, a także drewniana kapliczka typu domkowego z 1905 r. W jej wnętrzu znajduje się kamienna płyta z napisem: „Pamiętka pochowania kości-1824 r.”. Kapliczka na tzw. Komanowej Górze, w zagajniku w Krzeszowie Dolnym, przy której znajduje się „cudowne źródło”, woda z tego źródła ma cudowne, lecznicze właściwości.

Środowisko przyrodnicze

Geograficznie obszar Gminy Krzeszów położony jest (wg J. Kondrackiego) w obrębie Podprowincji Kotliny Sandomierskiej w dwu mezoregionach: Dolinie Dolnego Sanu oraz Płaskowyżu Tarnogrodzkim. Położenie takie sprawia, że Gmina Krzeszów jest zróżnicowana pod względem krajobrazowym i jako taka jest miejscem atrakcyjnym, zarówno do osadnictwa, jak i rozwoju działalności turystycznej.

Gmina Krzeszów leży w obrębie jednostki tektonicznej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim, która wypełniona jest utworami trzeciorzędowymi, występującymi na głębokości do 20,0 m ppt. Miąższość utworów trzeciorzędowych wynosi od 600 do 1000 metrów. Wykształcone są one w postaci łańcuchów krakowieckich. Na powierzchni łańcuch występują w rejonie osuwającej się skarpy w Krzeszowie – Kamionce. Utwory trzeciorzędowe przykryte są utworami czwartorzędowymi, wykazującymi duże zróżnicowanie litologiczne i genetyczne.

Krzeszów położony jest w Krainie Sandomierskiej (wg E. Romera) należącej do Klimatów Podkarpackich Nizin i Kotlin. Charakteryzują się one surowymi zimami i ciepłymi latami. Średnie opady są tu większe niż na obszarach nizinnych Polski.

Gmina Krzeszów położona jest w zlewni rzeki San, do której doprowadzają wody powierzchniowe liczne dopływy w rejonie Kamionki, Krzeszowa Dolnego, Sigiełek, Łazowa oraz Koziarni – Konstantynów. San płynie przez centralną część gminy. Koryto rzeki ma szerokość od 60 do 160 m, o głębokości między 2,5 a 5,5 metra.

Rolnictwo

Ogólna powierzchnia Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 31 268,5 tys. ha, z czego ponad połowę stanowią użytki rolne, które zajmują powierzchnię 19 148,2 tys. Ha (61,2%). Znaczną powierzchnię zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione tj. 9 338,5 tys. ha (29,9%)

Na terenie Gminy Krzeszów występuje przewaga słabych gleb V klasy (28,9%), przeszło 25% gruntów ornych jest w klasach IV a i IV b. Strukturę gruntów pokazuje poniższa tabela:

Tabela nr 2 Struktura gruntów w Gminie Krzeszów

Klasa gruntów	Użytki rolne		Grunty orne		Użytki zielone		Lasy i grunty zakrzaczone	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
I	-	-	-	-	-	-		
II	110,9	2,23	74,5	2,09	36,6	2,57		
III	336,8	6,76	-	-	336,8	23,83		
IIIa	336,1	6,75	336,1	9,42	-	-		
IIIb	296,6	5,95	296,6	8,31	-	-		
IV	621,3	12,47	-	-	621,3	43,96		
IVa	582,5	11,69	582,5	16,32	-	-		
IVb	709,1	14,23	709,1	19,87	-	-		
V	1439,6	28,90	1110,0	31,10	329,7	23,33		
VI	470,8	9,45	399,2	11,19	71,6	5,06		
VIz	78,3	1,57	60,7	1,70	17,6	1,25		
Razem:	4982,1	100	3568,7	100	1413,4	100	538,3	100

Większość mieszkańców Gminy Krzeszów utrzymuje się z rolnictwa. Liczba gospodarstw na terenie Gminy wg ewidencji podatkowej wynosi 2 387. Wśród nich przeważają gospodarstwa od 1 do 5 ha – jest ich aż 1 445 (60,54%), zajmują one przeszło 2 521,4 ha (tj. przeszło 51% powierzchni użytków rolnych). W tej liczbie znajdują się gospodarstwa o powierzchni od 1 do 2 ha, których liczba na terenie Gminy wynosi 1 002, co stanowi 41,98% ogólnej liczby gospodarstw, zaś ich ogólna powierzchnia to 1 082,9 ha (21,92% użytków rolnych). Gospodarstwa o powierzchni 2-5 ha zajmują największy odsetek gminnych użytków rolnych (29,12%). Ich łączna powierzchnia to 1438,5 ha, zaś ich liczba w gminie wynosi 443 (co stanowi 18,56% ogólnej liczby gospodarstw rolnych).

Podmioty gospodarcze

Na dzień 31 grudnia 2015 roku na terenie Gminy Krzeszów było zarejestrowanych 133 (źródło: CEIDG, KRS) podmiotów gospodarczych.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1563,3 tys. i była wyższa o 2,1% (tj. o 32,7 tys. osób) niż w listopadzie ub. roku, ale niższa o 14,3% (tj. o 261,8 tys.) niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,8%, tj. zwiększyła się o 0,2 p.proc. w porównaniu z poprzednim miesiącem i była niższa o 1,6 % niż w grudniu 2014 r. (www.stat.gov.pl)

Poziom bezrobocia na terenie gminy w roku 2015 wynosił średnio 15% i zbliżony był do przeciętnego poziomu bezrobocia w powiecie niżańskim, który wyniósł w roku 2015 między 19,0 – 23,5 % w zależności od miesiąca (lecz wyższa od przeciętnej stopy bezrobocia w woj. podkarpackim, która w listopadzie 2015 r. wyniosła 12,9%, w kraju 9,6%). (<http://pupnisko.pl/>)

Wskaźniki dochodów podatkowych dla poszczególnych gmin, powiatów i województw na 2016 r.

(wg zasad określonych w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - Dz.U. z 2015 r. poz. 513, z późn. zm.).

Podstawą do wyliczenia tych wskaźników były dane o dochodach podatkowych za 2014 r. wg stanu na 30 czerwca 2015 r.

Wskaźnik gminny **Gg** dla kraju = 1.514,27;

Wskaźnik powiatowy **Pp** dla kraju = 199,59;

Wskaźnik wojewódzki **Ww** dla kraju = 137,78.

Źródło: http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/finanse-publiczne/budzety-jednostek-samorzadu-terytorialnego/kwoty-i-wskazniki/-/asset_publisher/RJc8/content/wskazniki-dochodow-podatkowych-dla-poszczegolnych-gmin-powiatow-i-wojewodztw-na-2016-r;jsessionid=B1ACB6CF086E60E609EC07BED2DE88EB?redirect=http%3A%2F%2Fwww.mf.gov.pl%2Fministerstwo-finansow%2Fdzialalnosc%2Ffinanse-publiczne%2Fbudzety-jednostek-samorzadu-terytorialnego%2Fkwoty-i-wskazniki%3Bjsessionid%3DB1ACB6CF086E60E609EC07BED2DE88EB%3Fp_id%3D101_INSTANCE_RJc8%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1#p_id_101_INSTANCE_RJc8

Krzeszów 767,55 tj. – 50,69%

W skład infrastruktury technicznej gminy Krzeszów wchodzi wszelkiego rodzaju sieci uzbrojenia terenu tworzące funkcjonalną spójną całość. Istotnym czynnikiem jest również stan układu komunikacyjnego w układzie urbanistycznym.

Drogi:

Długość dróg wojewódzkich w Gminie Krzeszów wynosi 12,25 km. Dróg powiatowych na terenie gminy jest 29,70 km – wszystkie drogi powiatowe są drogami asfaltowymi. Drogi gminne mają ogólną długość 38,56 km, w tym 11,86 km dróg asfaltowych oraz 26,70 km dróg gruntowych. Drogi wewnętrzne w gminie Krzeszów (dojazdowe do pól, lasów, osiedli mieszkaniowych) mają łączną długość 161,14 km.

Długość dróg wojewódzkich na obszarze gminy wynosi 12,25 km. Jest to droga wojewódzka nr 863 Kopki – Cieszanów. Posiada ona nawierzchnię twardą.

Tabela nr 3 Drogi powiatowe na terenie Gminy Krzeszów

L.p.	Nazwa odcinka	Nr drogi	Długość [mb]
1.	Ulanów – Podolszynka Ordynacka	1062R	2 590
2.	Od 858 – Krzeszów	1069R	4 300
3.	Kamionka Górna – Kamionka Dolna	1071R	2 870
4.	Podolszynka Ordynacka – Lipiny Górne	1072R	2 500
5.	Kustrawa - Bystre	1073R	2 240
6.	Krzeszów - Łazów	1074R	11 056
7.	Od dr.863 - Tarnogóra	1075R	3 800

Wszystkie powyższe drogi posiadają nawierzchnie bitumiczne, ich stan wymaga ciągłych remontów.

Tabela nr 4 Drogi gminne na terenie Gminy Krzeszów

L.p.	Nazwa odcinka drogi	Nr drogi	Długość [Mb]	Rodzaj nawierzchni
1.	Podgóra – Podolszynka Pleb.	102404R	1 425	Bitumiczna
2.	Sigielki - Żwirownia	102416R	600	Żwirowa
3.	Kamionka Górna - Podolszynka Pleb. (Podgóra)	102403R	2 800	Grunтова Bitumiczna
4.	Bystre - San	102413R	3 075	Żwirowa
5.	Łazów - Sachalin	102415R	1 625	Grunтова
6.	Bystre - Kustrawa	102412R	1 825	Grunтова
7.	Sigielki	102414R	1 050	Grunтова
8.	Bystre – San /koło Łoja/	102410R	3 575	Żwirowa
9.	Podolszynka Ord. - graniczka	102112R	700	Grunтова
10.	Łazów – San /koło szkoły/	102417R	1 350	Grunтова
11.	Koziarnia – Cegielnia /koło Schoslera/	102407R	1 550	Grunтова
12.	Koziarnia – Kopki /koło Łysowskiego/	102406R	975	Тłuczniowa
13.	Krzeszów – Krzeszów Dolny /Krokol/	102408R	1 775	Grunтова
14.	Krzeszów Dolny /Isep - Niwa	102409R	1 725	Grunтова
15.	Kustrawa – granica gminy	102411R	300	Żwirowa
16.	Kamionka Kolonia	102402R	525	Тłuczniowa
17.	Kamionka Dolna - San	102401R	2 600	Тłuczniowa
18.	Krzeszów dz. 749, 748/1, 753	102418R	770	Bitumiczna
19.	Krzeszów dz. 741	102419R	870	Тłuczniowa
20.	Krzeszów dz. 744, 746	102420R	860	Bitumiczna
21.	Krzeszów dz. 742	102421R	300	Bitumiczna
22.	Krzeszów ul. Pocztowa	102422R	360	Bitumiczna
23.	Krzeszów ul. Sieniawska	102423R	210	Bitumiczna
24.	Krzeszów ul. Ogrodowa	102424R	70	Bitumiczna
25.	Krzeszów ul. Dolna	102425R	120	Bitumiczna
26.	Krzeszów ul. Rynek	102426R	150	Bitumiczna
27.	Krzeszów ul. Rynek	102427R	370	Bitumiczna
28.	Krzeszów ul. Klasztorna	102428R	60	Bitumiczna
29.	Krzeszów ul. Wesoła	102429R	60	Bitumiczna
30.	Krzeszów ul. Ulanowska	102430R	340	Bitumiczna
31.	Krzeszów ul. Zielona	102431R	60	Bitumiczna
32.	Krzeszów ul. Zielona	102432R	300	Bitumiczna
33.	Krzeszów dz. 720	102433R	800	Bitumiczna
34.	Kamionka ul. Sosnowa	102434R	150	Grunтова
35.	Kamionka ul. Niwa dz. 1984/51, 1984/53	102435R	400	Grunтова
36.	Kamionka ul. Niwa dz. 1984/51, 1984/52	102436R	420	Grunтова
37.	Koziarnia – Kopki	102772R	1125	Bitumiczna Тłuczniowa

38.	Koziarnia dz. 1011,1012,1014, 1015, 1016,1017,1019,1020, 1033,1034	102437R	2560	Tłuczniowa Częściowo Bitumiczna
39.	Koziarnia dz. 1018, 1022	102438R	410	Tłuczniowa
40.	Koziarnia dz. 1021	102439R	320	Bitumiczna

Sieć dróg na terenie Gminy Krzeszów jest wystarczająca, ich stan jest natomiast różnicowany i wymaga ciągłych remontów, modernizacji i przebudowy.

Gospodarka wodno-ściekowa i gospodarka odpadami

W chwili obecnej w Gminie Krzeszów wszystkie miejscowości są zwodociągowane. Stan techniczny sieci wodociągowej jest dobry. Sieć wodociągowa na terenie całej gminy wykonana jest z rur PCV. Pobór wody w Gminie Krzeszów realizowany jest z ujęcia wody w miejscowości Sigielki. Długość całkowita wodociągów: **70,56 km**, przyłącza **1 255 szt.**

W miejscowości Krzeszów działa oczyszczalnia ścieków typu ECOLO- CHIEF o przepustowości Q śr.d = 180 m³/d (z możliwością odbioru ścieków dowożonych), a jedynie skanalizowane miejscowości to: Krzeszów, Podolszynka Ordynacka, Kamionka – Kolonia, część Krzeszowa Dolnego i Koziarni. Całkowita długość kanalizacji na terenie gminy **30,81 km**, liczba przyłączy **387 szt.**

Oprócz dość oczywistych problemów związanych z warunkami bytowymi ludności, brak sieci kanalizacyjnej oznacza poważne ograniczenia możliwości i negatywnie wpływa na wykorzystanie szans rozwojowych. Zaawansowany rozwój wodociągów spowodował znaczny wzrost ilości ścieków wymagających odprowadzenia i oczyszczenia, co przy braku sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy powoduje wzrost zagrożeń dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Zachodzi, zatem pilna potrzeba podjęcia realizacji niezbędnych systemów kanalizacji liniowej umożliwiających odprowadzenie i oczyszczanie ścieków sanitarnych wytwarzanych na obszarze Krzeszów Dolny, Kustrawa, Bystre, Sigielki, Łazów, Podolszynka Plebańska, Kamionka Dolna, Kamionka Średnia, Kamionka Górna, Podolszynka Ordynacka, Koziarnia. Kompleksowe skanalizowanie gminy przyczyni się do ochrony środowiska, poprawy warunków sanitarnych oraz aktywizacji gospodarczej całej gminy jako rejonu o dużym potencjale agroturystycznym.

Gospodarką odpadami na terenie gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krzeszowie. Składowisko odpadów komunalnych znajduje się w miejscowości Sigielki. Na jego terenie funkcjonuje mechaniczno – biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów biodegradowalnych. Od stycznia 2016 r. MBP jest instalacją regionalną. Na dz. nr 612 i 613 w Sigielkach znajduje się składowisko odpadów innych niż niebezpieczne z obiektami towarzyszącymi. Dostęp komunikacyjny do działki nr 613 jest zapewniony istniejącym zjazdem publicznym z drogi publicznej. Wybudowana na działkach jest infrastruktura techniczna. Ponadto na dz. nr ewid. 612 znajdują się :2 kwatery składowania odpadów 2,4 ha, hala segregacji odpadów z linią sortowniczą, zasieki na wysortowane odpady, zbiornik na ścieki komunalne, zbiornik na odcieki, dojścia i dojazdy utwardzone.

Instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów zlokalizowana jest przy istniejącym składowisku i linii do mechanicznego przetwarzania odpadów w Sigielkach, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Infrastruktura turystyczna i sportowa:

Od 2012 roku funkcjonuje Gminny Zakład Sportu i Rekreacji „Błękitny San” z zapleczem: budynek administracyjno – biurowy, pawilon sanitarny, wiata z grillem , pomost pływający, kort tenisowy, pole namiotowe, sprzęt sportowo – rekreacyjny (galary, rowery, kajaki) , pole do gry w paintball, scena estradowa, park linowy.

Występujące braki w infrastrukturze turystycznej, zwłaszcza adresowanej do coraz liczniejszej grupy wypoczywających aktywnie - podróżujących pieszo, na rowerach lub kajakach, poszukujących bazy wypadowej lub wygodnego przystanku zostały w małym procencie wypełnione, dlatego dalsze inwestycje w infrastrukturę oraz zakup sprzętu i urządzeń są niezbędnym elementem rozwoju turystyki aktywnej na obszarze całego powiatu.

Od 2001 roku prężnie działa klub sportowy „Rotunda” wyposażony w dwa profesjonalne boiska, obok od 2013 roku funkcjonuje zespół boisk „Orlik 2012”, który od momentu otwarcia cieszy się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży. W Krzeszowie usytuowany jest również stok narciarski z wyciągiem teleskopowo – talerzykowym i trasą zjazdową o długości 500 m, różnica poziomów 65 m.

Oświata

Placówki oświatowe na terenie gminy:

1. Przedszkole Gminne w Krzeszowie
2. Zespół Szkół w Krzeszowie
3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Bystrem

W przedszkolu funkcjonuje oddział przedszkolny - klasa „0” oraz dwa oddziały dzieci młodszych. Przedszkole ze względu na swoje zaplecze dydaktyczne może rocznie przyjąć 61 wychowanków. Do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 6 lat z terenu Gminy Krzeszów z następujących miejscowości: Krzeszów, Krzeszów Dolny, Koziarnia, Podolszynka Ordynacka, Podolszynka Plebańska, Kamionka Górna, Kamionka Średnia, Kamionka Dolna, Kamionka - Kolonia, Bystre.

Szkoła w Bystrem jest sześciioletnią Publiczną Szkołą Podstawową o strukturze klas I – VI. Przy szkole funkcjonuje oddział przedszkolny, do którego uczęszczają obowiązkowo dzieci 5-letnie oraz 6-letnie. W szkole naukę pobierają dzieci zamieszkałe w obwodzie szkoły z miejscowości Bystre, Kustrawa, Łazów, Sigielki. Budynek szkoły tworzą dwa obiekty. Ilość uczniów, wychowanków w roku szkolnym 2015/2016: **83 osoby**.

Zespół Szkół w Krzeszowie to połączenie szkoły podstawowej obejmującej swym obowiązkiem edukacyjnym dzieci od I do VI klasy szkoły podstawowej oraz gimnazjum - I - III. Budynek szkoły ma charakter trójkondygnacyjny z zachowaniem podziału na Szkołę Podstawową i Gimnazjum. Ilość uczniów w roku szkolnym 2015/2016: **267 osób**

III. ANALIZA WYKONANIA BUDŻETU W LATACH 2013-2015

Na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dokonano analizy dochodów i wydatków budżetowych w latach 2013-2015. W analizowanym okresie jednostka w 2014 i 2015 r. odnotowywała nadwyżkę budżetową
Przedstawione fakty prezentuje tabela poniżej.

Tabela: Nadwyżka budżetowa w latach 2013 - 2015 (w zł)

Rok	Dochody wykonane ogółem (w zł)	Wydatki wykonane ogółem (w zł)	w tym inwestycyjne (zł)	% udziału wydatków inwestycyjnych ogółem
2013	14 944 819,44	15 980 706,50	5 130 115,71	32
2014	14 467 728,75	12 941 410,19	2 255 485,23	17
2015	14 903 062,73	13 483 894,36	3 071 410,13	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Krzeszów

Planowane dochody i wydatki budżetu na rok 2016:

Dochody budżetu na rok 2016 ustalone się w wysokości - **11 117 916,00 zł** z tego:

1)	dochody bieżące w kwocie	11 097 916,00 zł
2)	dochody majątkowe w kwocie	20 000,00 zł

Wydatki budżetu na rok 2016 ustalone są w wysokości **11 458 685,00 zł**, z tego:

1)	wydatki bieżące w wysokości	11 448 685,00 zł , w tym na:
a)	wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	536 901,00 zł ,
b)	dotacje	100 000,00 zł ,
c)	wydatki na obsługę długu	200 000,00 zł ,
2)	wydatki majątkowe w 2016 r. w wysokości	411 515,00 zł

W latach 2013 – 2015 obserwuje się niewielki udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków.

Znaczną część wydatków gminnych stanowią wydatki sztywne, których wydatkowanie jest koniecznością prawną regulowaną przez właściwe ustawy i rozporządzenia. Analiza wydatków budżetowych wskazuje na stosunkowo niski odsetek wydatków inwestycyjnych. Wielość wydatków sztywnych powoduje, że koniecznością staje się poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania projektów inwestycyjnych i społecznych. Programy operacyjne (krajowe i regionalne) planowane w Polsce na lata 2014-2020 stwarzają szanse pozyskania znaczących środków unijnych, mogących posłużyć rozwojowi gminy.

IV. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH WSKAZANYCH DO REALIZACJI PRZEZ SAMORZĄD GMINY KRZESZÓW W LATACH 2016 -2023

Budowa kanalizacji sanitarnej

Zadania w tej dziedzinie obejmują budowę kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Koziarnia, Kamionka Dolna, Kamionka Górna, Kamionka Średnia, Podolszynka Ordynacka, Podolszynka Plebańska, Krzeszów Dolny, Kustrawa, Bystre, Sigiełki, Łazów. Jest to zadanie najważniejsze dla mieszkańców gminy, dlatego traktowane będzie priorytetowo. Duża kwota inwestycyjna powoduje, że jest to zadanie rozłożone na okres kilku lat. Realizacja projektu przewidziana jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020. Część wkładu własnego będzie pochodzić ze środków kredytowych i część z budżetu gminy.

Budowa i przebudowa dróg gminnych, wewnętrznych, dojazdowych do pól i chodników

Drogi i chodniki służą nie tylko mieszkańcom gminy i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią bardzo istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną gminy oraz przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu. Szereg odcinków dróg wymaga remontu i budowy. Dlatego też przed władzami samorządowymi przez cały okres realizacji WPI stoją zadania polegające na przebudowie nawierzchni bądź remoncie dróg. Budowa dróg gminnych współfinansowana będzie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, budżet państwa.

Remont i przebudowa obiektów publicznych, kulturalnych, turystycznych i sportowych

Realizacja tych działań wpłynie na poprawę jakości życia w gminie Krzeszów przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych jej mieszkańców. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich..

Rozbudowa RIPOK i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych

Przedsięwzięcie realizowane będzie w celu ograniczenia kierowania do składowania odpadów biodegradowalnych oraz spełnienia wymogów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 roku w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 roku poz.1052) i Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczeni odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. z 2013 roku poz.38). Podstawą czynności zmierzających do rozbudowy RIPOK i rekultywacji składowiska odpadów komunalnych w Sigiełkach jest konieczność dostosowania istniejącej instalacji do wymagań prawa polskiego i europejskiego jak również usprawnienie aktualnie realizowanego procesu technologicznego. Końcowym etapem eksploatacji każdego składowiska odpadów lub jego części jest przeprowadzenie procesu rekultywacji. Istotą rekultywacji składowisk odpadów jest stworzenie, poprzez odpowiednie zabiegi techniczne i uprawowe, warunków do przywrócenia zdegradowanemu środowisku warunków użytkowych i krajobrazowych. Realizacja projektu przewidziana jest ze środków Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020.

Zabezpieczenie osuwiska

Prace zabezpieczające obejmują: regulację stosunków wodnych (wykonanie systemu drenazowego terenu osuwiska, wykonanie kanalizacji deszczowej w obrębie osuwiska, uszczelnienie i ujęcie istniejących kanałów deszczowych bezpośrednio nawadniających teren osuwiska w szczelny system kanalizacji), wykonanie konstrukcji oporowych z kolumn DSM i pali wierconych CFA, wykonanie umocnień skarpy w technologii gruntu zbrojonego gwoździami gruntowymi, odbudowę drogi poprzez wykonanie warstw konstrukcyjnych, podbudów, jezdni, wykonanie umocnienia w postaci powierzchniowych ścieków zbierających powierzchniową wodę opadową. Realizacja projektu przewidziana jest ze środków budżetu państwa lub NFOŚiGW.

Inwestycje gmina planuje sfinansować ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, budżetu państwa, NFOŚiGW, WFOŚiGW. Będzie również realizacja inwestycji wyłącznie ze środków budżetu gminy. Szczegółowo wymienione i opisane inwestycje zwarte są w tabeli niniejszego opracowania.

1. Budżet Gminy Krzeszów (fundusze własne Gminy)

W budżecie Gminy rokrocznie, podczas prac nad budżetem Gminy, wyodrębniane zostają środki finansowe na realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Procedura uchwalania budżetu zgodna jest z wytycznymi zawartymi w ustawie o samorządzie terytorialnym i gminnym oraz finansach publicznych.

2. Fundusze krajowe

Dotychczas Gmina Krzeszów korzystała z pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz dotacji z budżetu państwa.

3. Fundusze zagraniczne (fundusze strukturalne Unii Europejskiej)

Pełnoprawne członkostwo Polski w Unii Europejskiej daje duże możliwości otrzymania dotacji finansowej na realizację zaplanowanych projektów, z szeregu programów operacyjnych.

Zaliczyć do nich można środki finansowe pochodzące z:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020,
- Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014 -2020
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż jakkolwiek zakłada się pozyskanie dotacji finansowej w ramach wymienionych funduszy oraz pożyczek, przy konstrukcji budżetu gminy uwzględnia się zabezpieczenie 100% kosztów wykonania zadania. Powoduje to jednak sytuację, iż zadania przewidziane do realizacji w latach, mogą ulec przesunięciu czasowemu. Dopuszcza się wprowadzenie zadań inwestycyjnych nie ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Kwoty inwestycji zostały podane wskaźnikowo – dopuszcza się zmianę kosztów inwestycji.

V. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY GMINY KRZESZÓW NA LATA 2016 -2023

Zadanie inwestycyjne	Harmonogram realizacji	Szacunkowe koszt realizacji (w zł)	Źródła współfinansowania	Zakres
1	2	3	4	5
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Koziarnia na odcinku od km 0+000 do km 2+272	2016-2018	652 093,00	PROW 2014-2016	Roboty przygotowawcze ziemne, wykończeniowe, podbudowa, nawierzchnia
Przebudowa dróg gminnych nr 102403R i ul. Niwa w miejscowości Kamionka – Kolonia	2016	758 650,00	PRGiPID 2016-2019	Roboty przygotowawcze ziemne, wykończeniowe, podbudowa, nawierzchnia
Przebudowa dróg gminnych ul. Sosnowa, ul. Brzozowa w miejscowości Kamionka - Kolonia	2018-2020	500 000,00	Budżet państwa	Roboty przygotowawcze ziemne, wykończeniowe, podbudowa, nawierzchnia
Przebudowa drogi gminnej ul. Poczтова w miejscowości Krzeszów	2020-2023	350 000,00	Budżet państwa	Roboty przygotowawcze ziemne, wykończeniowe, podbudowa, nawierzchnia
Przebudowa drogi gminnej nr 102407R w Koziarni	2020-2023	350 000,00	Budżet państwa	Przebudowa drogi
Budowa chodników na terenie gminy Krzeszów	2020-2023	1 500 000,00	Budżet gminy	Budowa chodników
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bystre	2017-2019	2 000 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kamionka Dolna	2017-2019	1 000 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kamionka Górna	2017-2019	1 000 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kamionka Średnia	2017-2019	600 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kamionka - Kolonia	2017-2019	500 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Koziarnia	2017-2019	1 000 000,00	PROW 2014-2016	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krzeszów Dolny	2017-2019	800 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej

Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Krzeszów na lata 2016 -2023

Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kustrawa	2017-2019	800 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łazów	2017-2019	1 200 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Podolszynka Ordynacka	2017-2019	300 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Podolszynka Plebańska	2017-2019	600 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sigiełki	2017-2019	300 000,00	RPO WP 2014-2020	Budowa kanalizacji sanitarnej
Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Krzeszów	2019-2020	2 500 000,00	RPO WP 2014-2020	Rozbudowa oczyszczalni ścieków
Budowa wodociągu w Sigiełkach	2016	80 000,00	Budżet gminy	Budowa sieci wodociągowej
Rozbudowa RIPOK w Sigiełkach	2017-2019	500 000,00	RPO WP 2014-2020	Zakup urządzeń, modernizacja MIO
Rekultywacja składowiska odpadów w Sigiełkach	2017-2019	1 500 000,00	RPO WP 2014-2020	Rekultywacja składowiska
Osuwisko ROTUNDA w miejscowości Krzeszów	2016-2018	8 988 000,00	Budżet państwa, NFOŚiGW	Zabezpieczenie osuwiska
Budowa skoczni w dal w miejscowości Krzeszów	2016	10 000,00	Budżet gminy	Budowa skoczni
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Krzeszów Dolny	2018-2020	600 000,00	PROW 2014-2016	Budowa świetlicy, zakup wyposażenia
Rozbudowa bazy turystycznej na terenie gminy Krzeszów	2020-20123	500 000,00	RPO WP 2014-2020	Rozbudowa bazy turystycznej, zakup wyposażenia
Termomodernizacja remizy OSP w miejscowości Łazów, Bystre, Kustrawa, Kamionka Górna	2016	700 000,00	RPO WP 2014-2020	Termomodernizacja istniejących budynków
Montaż urządzeń solarnych i fotowoltaicznych na terenie gminy Krzeszów	2017-2019	2 500 000,00	RPO WP 2014-2020	Montaż urządzeń solarnych i fotowoltaicznych

Dopuszcza się wnoszenie zmian polegających na:

- zmianie kwot kosztów ogólnych, w poszczególnych latach i z poszczególnych źródeł,
- zmianie okresu realizacji inwestycji
- zmianie nazewnictwa wykonywanych inwestycji,
- pozyskiwanie środków z innych nie wymienionych źródeł,
- wprowadzenie nowych zadań inwestycyjnych.

VI. PODSUMOWANIE

Konieczność coraz lepszego zaspokajania różnorodnych potrzeb mieszkańców Gminy Krzeszów oraz ograniczona ilość środków finansowych będących w dyspozycji budżetu gminy wymaga racjonalnego (optymalnego) podejmowania decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania. To wymaga, aby decyzje dotyczące dalszego rozwoju Gminy nie były podejmowane w cyklu rocznym, lecz aby działania bieżące i średniookresowe wynikały z ustaleń o charakterze perspektywicznym.

Przygotowany Wieloletni Plan Inwestycyjny jest zbiorem przedsięwzięć inwestycyjnych do wykonania (z punktu widzenia uwarunkowań zewnętrznych i zabezpieczenia niezbędnych środków finansowych). Prezentuje on w swej treści całościowy plan inwestycji komunalnych w okresie objętym planem oraz wielkość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację.

Należy podkreślić, że istotnym uwarunkowaniem skutecznej i efektywnej realizacji ustaleń Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Krzeszów na lata 2016-2023 jest prowadzenie w kolejnych latach prorozwojowej polityki finansowej, polegającej na zwiększaniu udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu Gminy - mając oczywiście na względzie istniejące uwarunkowania zewnętrzne (szanse i zagrożenia, tkwiące w otoczeniu Gminy) oraz wewnętrzne (silne i słabe strony Gminy).

Polityka ta winna zmierzać w pierwszym rzędzie do długookresowej:

- maksymalizacji dochodów budżetowych,
- racjonalizacji wydatków bieżących,
- poprawy efektywności wykorzystania własnych środków finansowych przeznaczanych na inwestycje.